

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar

HEDİYESİ 10 KURUŞ

Siyasi Mizah Dergisi

OLAYLAR TRUMAN'I YALANLIYOR

1919-1950

Ecnebi bir devlet himaye ve sahabetini kabul etmek insanlık evsafın dan mahrumiyeti, aciz ve meskeneti itiraftan başka bir şey değildir.
ATATÜRK

1950 yılının başında memleketin umumi görünüşü şudur:

Halk yığılması perişan, işsizlik bugüne kadar görülmedik bir afet halini almış, iş arayan kâfileler şurada, burada konaklıyor. Her yanda açlık, sefalet, hastalık. Millet Meclisinde: «Bizim bölgede halk ağaç kabuğu yiyor!» diyen bir milletvekiline: «Bizimkinden o nu da bulamıyor!» cevabı veriliyor. Belli başlı sanayi kollarımız, küçük sanatlarımız ölüyor. Memleketin bütün maddi kaynakları kurumuş, gıbıdır. Rakamlar iflas ettiklerini gösteriyor: Bütçemiz açık; tediyeye muvazenesiz; al-tınımız, dövizimiz kalmamış; borcumuz milyarları aşmış.

Memleketin kaderi avuçtan akan kum gibi; elimizden çıkıyor. Başkentimiz Ankara'da, iki Amerikan heyeti var. Biri memleket savunmasına bakıyor; başında Amerikalı general Mc Bride, ötekî bütçemizden yol işlerimize kadar her işimizi denetliyor; başında Amerikalı mister Door. Politikamızın rotası Vaşington'dan çıkıyor. İki ayda bir başkan Truman, Amerikanın her hangi bir sömürgesinden bahsedinceye lâhûlâhî bir edâ ile, bizim işlerimiz hakkında açıklamalar yapıyor.

Halkla bağlarını koparan bir çok aydınlarımız, bütün sahte aydınlar gibi, bir fasit daire içinde ler. Kendi dünyalarında, mânasız kavgaları ile meşgul.

Politikacılarımız? Onlar da sahte aydınlarımızın bir kolu zaten. Memleketle, halkla tek ilgileri, hallen, memleketin lâfını etmek -ten ibaret. Bütün limitleri Amerikalı: İktidarpartisi, Amerikalılara dayanarak iktidarda kalacak; Muhalefet de Amerikalıları güçlendirmeye iktidara geçebileceklerine inanmış. Ve arada büyük büyük lâflar: Demokrasi, Hürriyet, İnsan hakları falân filân. Fakat, halktan yana olan aydınları, halk çocuklarını avatan halinle di ye ezmede, muvafığı muhalifi mütefik.

Miftareke yıllarını sandı yeni den yaşıyoruz. Aynı bozguncu ruh: aynı teslimiyet. Aydınlar, politikaçılar halka inanmıyorlar; memlekete inanmıyorlar; bağımsız ya sayabileceğimize inanmıyorlar. Evet, otuz yıl önceli manzara karışmış; tekrar bugün. Şu farkla ki; o zaman varlığımıza kastedenlerin düşmanımız olduğu aşikâr. Bugünkü ise dost maskesine bürünmüşler.

Hattâ şahıslar bile aynı. Miftareke yılların bozguncu Amerikalı mandacıları işte yine sahnededir: İste Rauf bey, işte doktor Adnan bey, işte Ahmed Emin yalman, işte Halide Edip hanım. Yeni ortaklar bulmuşlar kendilerine.

Ama bir yandan «Atatürk ideallerinin mirasçısı» diye baykılar... (Devamı 4 de)

İşte Endonezya ve Çin, İtalya'da de gasperi nin hezimetini ve Yunanistan'daki buhran...

Trumanın 4 ocakta verdiği parlak nutukta Amerikan dış siyasetini göklere çıkar-masına ve «büyük terakki-ler kaydettik» demesine rağmen geçen hafta Amerikan dış siyaseti için hiç de başarılı geçmedi. Sayalım:

1 — Endonezya

Truman: «Endonezya meselesini kansız hallettik!» dediği halde durum hiç de öyle değildir. Halk kendi istiklâl ve hürriyet savaşını gösteriş bir istiklâle satan, yabancı sermayesinin hak-miyetini tanıyan Sokarno'ya karşı isyan etmiştir. İngiliz, Amerikan ve Hollanda müstemlekeçilerinin koltuğuna sığınmış bir hükümeti istemiyor. Çetecilerin miktarı her gün artıyor.

2 — Çin işi

Amerikanın bütün ayak diremesine rağmen devlet-

ler birer birer yeni Çini ta-nımağa başladılar. Hele İngilterenin tanınması Amerikayı çileden çıkardı. Diğer devletlerin de İngiltereyi takip edeceği muhakkak. Bu da ikinci başarı!

3 — De Gasperi yolcu

İtalyada hayat pahalılığının artık tahammül edilmez bir hale gelmesi ve köylülerin hükümetin vaadlerine aldandınarak işledikleri toprakları büyük arazi sahipler-

rinin elinden bizzat almaları İtalyan başbakanı De Gasberinin mevkini sarstı. Ar-tık onu Amerikanın desteği bile tutamıyor. De Gasberinin düşmesi ve İtalyada bir kabine buhranının başlaması artık bir gün meselesi...

Bu Amerikan dış siyasetinin üçüncü başarısı...

4 — Yunanistanda yeni buhran

«Muzafer» Yunan devlet adamları birbirlerini yi-

yorlar. Meşhur çeteciler «fa-tihi» Papagos, başbakan Dio-metes istifa ettiler. Seçimler pek şenlikli olacak.

Hani Amerika da bir memlekete sulh ve sükun getirdi mi getiriyor yani!

Etti dördüncü başarı! Anlaşıyor ki Trumanın nutkuna rağmen Amerikan dış siyaseti yürümüyor (Dış siyasetlerini Amerika'nın koyruğuna bağlayanların kulakları çınlasın!)

Akif'in ölüm yıldönümü nasıl kutlandı?

Büyük şairin ölüm yıldönümünü kutlamak üzere bir kısım yüksek tahsil gençliği

arasından temin edilen kırk hafız ile Eminönü Halkevi caminde devir hatimi indirilmiştir. Hafızlar camide gürül gürül tilâveti kur'an eyerlerken abdest alıp namaz kılmasını bilmeyen bir takım gençler caminin avlusunda toplanmışlar ve büyük şairin ruhuna tekbir getirmeğe başlamışlardır. Bazı talebeler de dövünmekte idiler. Bir takımları da şaşı- (Devamı 4 de)

Sadık Aldoğan'a gelen tehdit mektubu Münir Nurettin, Belediye reisi ve N. Ataç da tehdit mektubu aldılar

Mâlum olduğu üzere son zamanlarda, eürneçilik gibi kibar sosyete oyunlarından başka, âdetâ brig oyununu gölgede bırakan bir oyun daha türedi: Tehdit mektubu oyunu. Kibar baylar ve bayanlar, iş adamlarımız, aydınlarımız, parti adamlarımız ya kibar olduğu kadar kültürün ve edebiyatın ya yılmazına da hizmet eden bu oyuna «tabir caizse» dört elle sarılmışlardır. Bu mektuplardan bir kaç tanesini okuyucularımıza sunmak la bahtiyarız.

Birinci Mektup:

Sayın General Aldoğan, General,

Seni canı gönülden seven biri sıfatıyla beyaz saçların üzerinde dolğan yakama gölgelerini berta-rak etmek istiyordum. Evet general, «nana» demek kolayda, bütünden kurtulmak zordur. Çetemiz na-

mina, bu son bir ihtardır, sen bilirsin. Ya 5000 lirayı Ankara C. H. P. Partî binasının önünde bir zarf içinde biralorun, yahutta seni ve mâsuniyetini naaaa demeye kalmadan yok ederiz. Elimizdesin, alâkadar makamları boğuna rahatlat etme, seni adım adım takib ediyoruz zaten.

Hayranın
Kara Maske

İkinci mektup:

Muhterem Ataç,

Demek memleketi uçurum gir-daplarına sürükleyen meşum dilinden vaz geçmiyorsun habis. Kuru mantık bataklığında puslu kurmuş, o aziz «ruhs» kelimesine «tin» demekle mukaddesatımıza ve cedderimize sâikantlar tertib ediyor, dolayısıyla ve her bakımdan tabahulağa sed çekiyor. Komünizmanın emirlerini yerine getiriyor sun. Titre Ataç, eğer 24 saat zarfında stilo'nu kırmaz, parçalarını Özen kahvesinin önüne bırakmaz, akli selime rücu eylemezsen hey-hat! Bir felâkete uğrayacak san.

Dostun
Meçhul Bende

Üçüncü Mektup:

Münir Nurettin efendi,

O yavan, o ağdalı, o çirkef sesini duymaktan bıktım, sesini kes artık, insanı baktırıyorsun, karım sesini duya duya bir çocuk düşürdü. Bu hazin akubeti biraz olsun tazmin etmek üzere, Himayet - Etfal binasının önüne, bir kutu içinde cuma gecesi 11 de de paket içinde 2000 lira at ve (Devamı 4 de)

Yangınları Kim çıkartıyor

Son günlerde şehrimizde dolğan sayılara göre memleketteki yangınlar, Amerikan ajanları çıkarmaktadır. Fabrikaları yakanlar onlardır; çünkü millî sanayi öldürerek memleketi açık pazar haline getirmek istiyorlar. Halîkteki silâh fabrikasının havaya ucu ucu, feshane yangını, buna güzel birer misaldir.

Haftanın Balonları

Hürriyet — Süprizli bir bola.
Nuh — Süprizli bir yardımdan sonra iyidir.
Cumhuriyet — Anlaş bir haber.

Nuh — Anlı olanı gösterecek!
Gece Postası — Hayvanlar arasında geçen 30 yıl.

Nuh — Göbekli'den birinin hatıraları olacak.

Hürriyet — İki Amerikan mühürü gelecektir.

Nuh — Zaten burada değiller mi idi?

Hürriyet — Tekel idaresinde aslan payı alanlar.

Nuh — esasen bütün kavga onun için değil mi?

Hürriyet — Gullinao'nun gizli ve ateşli hayatı.

Nuh — Bütün isterik kadınlara tavsiye olunur.

Cumhuriyet — Türkler soğuk barbe chemmiyet vermiyorlar.

Nuh — Öyle ya, zatısalının tuza kuru. Bir de bize sor.

Hürriyet — Takriri sukun kanu nuna mı dönüyoruz.

Nuh — Çıkmamıştı ki dönelim.

Cumhuriyet — Kelimeler arasında da 50 yıl.

Nuh — Bir senecik de halkın arasında geçireceğiz.

Hürriyet — Fakir halka toptan fiyatına odun ve kömür dağıtılacak.

Nuh — İgit de inanma.

Vatan — Truman diktatörlere hücum etti.

Nuh — İyi ki demokrat olduk. Yoksa bize de çatıcağı.

Vatan — Başbakan bir basın ah lakının kurulmasını istiyor.

Nuh — Biz de bir politika ahlâkının.

Seçimler Yaklaşırken

— İktidarla muhalefet arasındaki mücadeleden ne doğacak dersin?

— İktidarla ademi iktidardan ne doğarsa o doğacak.

OKUYUCULARIMIZA

Kısa bir zamanda mevcud kalmayan eski sayılarımızı idarehanemizden alduralabilirsiniz.

Ne bolluğu?

Truman'ın 4 Ocakta söylediği nutuktan (A. P.): Amerika milletlerarası sulh ve bolluk için çalışan devletlerin en ön safındadır.

1 Ocak (A. P.) Avrupaya silah sevkiyatı artıyor.

Ne bolluğu için çalıştığı anlaşılıyor.

Amerikan yardımı kimlere ne getirdi?

C. H. P. ye — İktidar

Muhalefete — İktidarsızlık

Kodamanlarla Karaborsacılar — Lüks otomobil

Hanımlarına — Kürk mantolar

Evlâtlarına — Amerikada tahsil

Eşrafı — Traktör

Gazetecilere — Bol bol palavra

Halka — Sefalet ve işsizlik.

(Neden Amerikan yardımı aleyhinde bulunulmadığını şimdi anladınız mı?)

1919-1950

(Başarısız 1 inceleme)

ırken, bir yandan da bağımsızlığımızın Amerikan himaye ve hibeyle sigortalandığını söyleyen bu yeni mandacılar, eğer kendi avazlarının aksı sedasından başka bir cevap alamadıklarına bakıp, balkı görmez ve duymaz sanıyorlarsa, aldanıyorlar.

Atatürk'ün Amerikan maddalarına verdiği şu susturucu cevabı biz unutmadık; onlar da hatırlarlar elbet:

«Ne kadar zengin ve müreffeh olursa olsun istiklâlden mahrum bir millet, beşeriyeti mütemeddine muvacehesinde usak olmak mevkîinden yitsek bir muameleye keşbi liyakat edemez. Enebi bir devlet himaye ve sahayetini kabul etmek insanlık evsafından mahrumiyetli, aciz ve meskenetli itirafın başka bir şey değildir. Pihakika bu derkeye düşmemiş olanların istiyerek bağlarına bir enebi efendi getirmelerine asla ihtimal verilemez. Nispet ve merhamet niyaz etmekle millet işleri, devlet işleri görülemez, millet ve devlet şeref ve istiklâli temin edilemez. Nispet ve merhamet dilenmek gibi bir prensip yoktur. Türk milleti, Türkiye'nin müstakbel çocukları bunu, bir an hatırdan çıkarmamalıdır»

N U H

(*) Büyük Nutuk: 1927 baskısı, Sah. 9 ve 221.

Ölüm ticaretinin cilveleri

Silah fabrikatörleri bugün birleşmiş milletler kuruluna yaptıkları gibi o zaman ki milletler cemiyetine de kundak soktular ve onu tesirsiz bir hale getirdiler

Birinci harbin sonunda milletler, bugünkü gibi, harbin yaralarını sarmaya koyulmuşlardı. Bir taraftan da yeni kurulmuş olan Milletler Cemiyeti harbi kanun dışı addetmeğe çalışıyor milletleri harp belâsından korumak için silahların kaldırılması için tedbirler düşünüyordu.

Silah fabrikatörleri bu büyük tehlike (!) karpainda derhal harekete geçtiler; bugün Birleşmiş Milletler Kuruluna yaptıkları gibi O zaman ki Milletler Cemiyetine de kundak soktular ve onu tesirsiz bir hale getirdiler. İşte ekle geçen vesikalara göre bu işin hikâyesi:

Silah ticaretinin kontrolüne hile tahammülleri yok.

1924 senesinde Milletler Cemiyeti Genel sekreterliği üye olan ve olmayan devletlere bir davetname göndererek milletlerarası silah ticaretinin kontrolü hakkında karar almak üzere bir konferans toplamaya karar verdiğini bildirdi. Silah imalatının men'i veya kontrol edilmesi gibi geniş tedbirler de yoktu. Mesele sadece milletlerarası silah ticaretinin kontrol edilmesi idi.

Silah fabrikatörleri bu haber üzerine derhal Paris'te bir toplantı yaptılar. Bu toplantıyı Cenevre'deki Silah Kontrolü Konferansından üç ay evvel yaptılar.

Uzun konuşmalardan sonra Cenevre'deki konferansı başarısızlığa uğrattıkları yegâne ümidin Amerikada olduğu neticesine varıldı. Çünkü bu konferansa iştirake kararlaştırılmış olan Amerika esasen Milletler Cemiyetine küserek ayrılmış bulunuyordu. Paris'te toplanan ölüm tüccarları Amerika'daki meslektaşlarına bağvurdular. Onlardan, Amerikan hükümetini muzakile çıkarmaya teşvik etmelerini istediler. İşte evvelki yazılarımızda adı geçen meşhur Amerikan Colt silah fabrikasına yazılan mektup:

«Bizim menfaatimiz, tabii, silahsızlanma hususunda umumî bir anlaşmayı ölemeyi âmirir. Binaenaleyh mevcut anlaşmazlıkları uzatmak için yegâne çare hükümetinizi muvakkat komisyona delege göndermemeye teşvik etmektir. Eğer hükümetiniz muhakkak delege gönderecekse hiç olmazsa isimlerini geç bildirmek suretiyle işi geçiktirsin. Konferans şirketlerimizi mümkün bir duruma sokmuştur. Binaenaleyh hemen hükümetiniz nezdinde icabeden teşebbüse geçerek bunu temin ediniz. Remington fabrikasından da aynı şeyi rica ettik»

Aynı mektubu alan Amerikan Winchester fabrikası müdürü Vasingtondaki adamına aşağıdaki talimatı veriyor:

«Hükümetin Cenevre'deki konferansa kimi göndereceğini bana hemen bildiriniz. Eğer delegeler kongre üyelerinden Tilson ile se-

nâtor Bingham olursa iyi olur. Her ikisi de askerdirler. Her iki zini de tanırım. Ben onlarla vaziyeti idare eder icab eden talimatı veririm»

Mister Hoover'in gayretleri

Amerikan silah fabrikatörleri nezdinde icabeden şekilde (!) teşebbüse bulundular. Sonradan Amerika Cumhurbakanı olan o zaman ki Ticaret Bakanı Hoover'i tevkik ederek Vasingtonda bir toplantı yaptılar. Mister Hoover bu toplantıda hükümetin silah kontrolüne iştirak etmeyeceğine dair ölüm tüccarlarına söz verdi.

Cenevre konferansına bir General, bir binbaşı ve Hariciyeden Dulles gönderildi.

Silah sevkiyatı ile Dilds Makinesi Sevkiyatı bir

İşte o zaman ki Amerikan heyeti tane dahil olan delegelerin mektuplarından bazı parçalar: (Bu mektuplar bilâhare Nye komitesinin yaptığı incelemeler sonunda ele geçirebilmiştir.)

Heyetten Binbaşı Simons'ın Amerikan silah fabrikatörleri müessesine yazdığı 23 Mayıs 1925 tarihli mektuptan:

«Eğer Amerika ileri sürdüğü şartlarda ve bilhassa silahların kontrolü hakkındaki anlaşmanın bütün devletler tarafından tasdik edilemedikçe tatbik edilmemesi hususundaki fikrinde ısrar ederse hiç olmazsa kendi neslimiz zarfında da silah ticaretini kontrol edildiğini görmeyeceğiz.»

Silah fabrikatörlerinden Harrington Cenevreden, 26 Mayıs 1925 tarihinde şu mektubu Amerikada ki dostlarına yazıyor:

«Menfaatlerimizi korumak hususunda delegelerimize ve dışişleri Bakanımıza güveniyoruz. Onların sayesinde Cenevre konferansı (Devamı 4 üne)

MEKTUP

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Usta, Kardaş

İşler kesat mı kesat, havalar yağışlı, köyde olsam ava çıkardım. İçim çekiyö ava çıkmayı, tevatir çekiyö. Bi çay içecek para buldum da avcı kahvasına gittim. Avcı kahvasında avcılar toplanıyo. Ne çifteler yapmış güvüroğlu, gözün kapa, atış et, vurıyo. Emme böylesi 500 lira. Kozan bi avcı var, adı Hanifi, bi parmağı kesik, Hanifi namında bu avcı, meraklı olduğu gözünden anlamış, Battalgazi zamanından kalma bir yedek çiftesi var; gel dedi, barabar avlanak. Dayanamadım gittik barabar. Yerler yapı yapı, yördükd. Hanifi Tahsildar bi de ben.

Tahsildar köpeğinin adı emme böylesini hiç görmedim, mübarek havada uçan kuşu kapıp getiriyö. Hanifi dedim, bana piyango vursa, Tahsildarı kaça satan Hanifi dedikine, dünyanın defnesini dök sen önüme nâfile, Tahsildar benim ruhum, Korucu Zeynel carcuru bi filinteğe değışek dedi de -hemide Belçke malı- değışmedim Tahsildarı filinteğe, sen ne diyön.

Doğrusun dedim, Tahsildar gimbisni bulaman. Laf ede ede seherden, bahçelerden çıktıkine, duman dağılıyordu, çok geçmeden Hanifi idi keldik vurdı demeye kalmadan ben bir turaç, arkasından da bi tavşan vurdum. Hanifi, ben adamımı bilirim dedi; avcı adam bellidir; öünden gözünden sesinden bellidir, gereği kadar söyler, gereği kadar ellni ayagını uzatır, benim bildiğim, avcı işte öyledir. Bak dedi Hanifi, yarım saat gittik ya, bura Mazlum ağa'nın mülkü, so tepeden ötesel gayri Refik paşaların. Bi saat yol tutar Refik paşaların tarlaları. Yolda kövler vardı, kövün tarlaları nere dedim? Hanifi yok dedi, bunca kövün tarlası yok gibi bişet. Kövün yamacında beş on tarla, o kadar; onlar da ağaların. Emme yarıcılık ederler dedi Hanifi; o da Refik paşaların canı isterse. Bu yıl makine aldılar paşanmıkiler gayri yarıcılara iş yok. Gide gide Refik paşaların mülkü bitti; bi ormana gelmişik; burası tece karşı köve kadarı, tarlalar pavlike sahibi Hacı Şevkinin, yeni almış, dedi Hanifi. Ormana kecanında bi ağacın dibine çöktük, Hanifi ateş yaktı, iki turaç pişirtti, gözleene yedik; kemüklerini sıyıra sıyıra, İşte böyle, dedi Hanifi, yarıcıyı böyle yir mal sahibi, o da canı isterse. Hacı Şevkinin mülküne Kervankonmaz kövü sahab olsa, ah bi sahab olsa, Kervankonmaz halkı güle dönerdi. Senemin üç urbası olardı, ben ava çıkardım, haftada bir, çorçocuk doyardı. Hacı Şevkiden sonra Mehmed paşaların mülkü de bi saat dattu, efendime söyleyim, doktor bilmem kimin tarlası güççüldümüş, yarım saatte bitmedi bi yanı, Kongsu dalyan sahabı lmiş, o da iki saat dattu. Kövler tarlaların içinde korkulak.

Ne dersin bu işe usta?

Veü YILMAZ

ENDÜSTRIDE

IDAREDE HALKIMIZA BÜYÜK FAYDALAR SAĞLADI...

RADYO

Viskiler bedava Yaşasın Çukurova

Radio — Şimdi sayın dinleyiciler, size Çukurovalılar gecesini vereceğiz. (Birden radyoda bir gürültü başlar, kahkahalar, ka-deh şakırtıları, caz gürültüleri işitilir. Yayıp bir ses konuşmaya başlar.) Beccen hik, meşhur kı-kim. Dünyanın eecen büyük sa-natkârı, Hik: Çukurovalılar ça-gırdı, hik, ben! Anlatacağım ba-lıcyu size eğleniyor. Millet. Hik Garsonu bir viski daha getir, hik, Viski çok, yaşasın Çukurovalılar, hik. Bakın dinleyin mikrofonun önünden geçenleri:

— Hello beybi
— Hello darling
Şaşırmayın Çukurovalı bunlar, Hik

— Orrayt deydı
— Okey Feyzi

Çukurovalıdır bunlar yanı,
— Ay lav yu kah kah kah
— Du yu lav mi vah vah vah

Yâni zengin evlâtları bunlar, hik, okumuşlar, biliyorlar; Hik. Yuhhh vway anamın, kızınlar Çekurvalılar, hik. Amerikalı ka-ri-silâtililere öpücük sattı diye, Hik. Sanki bizim de mezada ça-ka cak geylemiz yok mu diyorlar, hik. Ulan çelul oradan hergele, hik, ver bir kadeh daha, afferdisi nız bazı piçler itlik ediyorlar, hik, ağzımı bozacağım ama radyo bu çeluk çocuk dinliyor, Hik. Yaşa vire palitarya, ohhh. Sizin gerefizne çekiyorum sayın dinle-yiciler, hik. Hani viski su gibi akıyor yanı, hik; iç içebildiğin ka-dar. Yaşasın Çukurova. Mezat başladı dinleyin:

— Ben göbeğimi mezata koyuyo rum.

— Ben kat kat enseml.

— Ben iki sırı altın dişlerimi.
— Ben metreslerimi.
— Ben de ırgatlarımı.

Bizde koyacak bir şey kalma-dı ki sayın dinleyiciler! Hik, en çok para eden ırgatlar oldu. Üs tünde kalan zati, mikrofonu ça-gırdım. Dinleyin, hik

— Ben ırgatların üzerinde kal-dım. Metroaları nideceğim. Ir-gat su istemez para istemez. Üs telik de kazanırsun. Yaşa Çu-bu-rovalı. Ver gundan bir viski.

Sayın dinleyiciler, iyi ki radyo kokuyu nakletmiyor, yoksa hali-niz dumandı, hik, öf. Şimdi en büyük şairimiz bir şur düzmüş getirdi, okuyorum, Hik. Aman üs-tad durğ düşecekainiz; Hik, üs-tad ta fazla kaçırış galiba, hik, okuyorum.

Viskiler besbedava
Yaşasın Çukurova

Yaşasın Be! Ver guradan bir kadeh daha. Hik

Şimdi Hacığa oğullarından Hik Çukurovalılara hitap edecek. Kendisine veriyorum, mikrofonu,

— Sayın hemşerilerim, biz bura-da sizin için eğleniyoruh, hik.

İflahımız kesiliyor, hep sizin iç-in. Çukurovalılar eğlenin diye Hik.

Hep bu vatanın evlâdı de-ğelmizuh. Hik. Yaşasın Çuku-rovalılar Hik. Midemi de fena bozduğum galiba. Hepinize selâm-lar, hik, öf. Hepimiz kardeş de-ğilmiz, hik: öf. ırgatlara da selâm-lar. Onlar da Allahın kulu BÖÖÖ Oh, biraz ağıldım. Siz de orada eğlenin bizim gibi, başım fena dönüyor.

Aman durun Beyefendi.

(Derken gürültü olur. Radyo-da ses kesilir.)

Akif'in ölüm yıldönü-mü nasıl kutlandı?

(Baştarafı 1 incele)

rip hafif sambaya kaçıyor-lardı. Bu ayın bittikten son-ra Edebiyat fakültesinden bir öğrenci musalla taşına çıkmış ve kasketini tersine çevirdikten sonra büyük Türk şairinin aşağıdaki şi-rini okumuştur:

Çektirme ilâhi, bu kadar zilleti - Amin
Velhamdül-illâhi Rabb-il-Alemin

Bu sırada törene iştirak eden bazı kimya öğrencileri tarafından bilkimya elde e-dilen tütsü yakılmış ve gül-yağı dağıtılmıştır. Bundan sonra bu gençlik hep bera-ber türbeye gitmiş yüzleri-ni gözlerini taşlara sürmüş ve imtihanlarını geçmek için birer mum adanmışlardır.

Bu sırada camide hatim indiren hocalar da avluya çıkmışlar. İçlerinde bulu-nan Bayazıt imâmı aşağı-daki duayı okuyarak törene son vermiştir:

— Elhamdülilah, elham-dülillah. Karnımız tok el-hamdülillah, sırtımız pek El-hamdülillah, işimiz çok El-hamdülilah.

Ey cemaat, Allah bizlere verilen paraları helâl eyle-ye. Okuyan ve okutan genç-liğe din aşkı, spor aşkı, dans aşkı ihsan eyleye. Daha böy-le nice nice ölüm yıldönüm-leri kutlamak nasip eyleye.

Bizleri böyle cemeyleyen Şemseddin efendiye, Halk partisine daimülkryame hâ-kim eyleye. Eshabı Partiya-nı âbat eyleye, apartmanla-ra sahip, milyonlara gark-eyleye. İsbu cemiyetimizin inikadına sebep olan şairin ezarını makbul, acarını ye-mi şairlerin şerrinden masûn eyleye. Kendisi orada yat-tıkça geride âsarını okuyan-lara sabrı cemil ihsan eyle-ye.

Cümlemize aklü fikir ih-san eyleye. Bugün yaptığı-mız âyini Cenabı Rabbülâ-lemin imtihanlarımızı gec-mek için vesile eyleye. Pro-fesörlerimizin gözlerini set-reyleye ve sizlere çabama-dan bol bol numaralar ihsan eyleye.

Tıbbiyelilere safa, hukuk-çulara vefa, mühendislere keka, edebiyatçılara cefa nasip eyleye. Bileümle mü-minatı üniversiteyanı Necip Fazılın şerrinden masun ey-leye. Emrolunan matbaala-rı kırmak, gazeteleri parça-lamak nasip eyleye.

Malikül mülk olan hazre-ti Allah aziz vatanımızı su h-âfetinden masun ve mahfuz eyleye. Marşal plânını mu-vaffak eyleye. Truman ku-lunu iki cihanda aziz eyleye. Halkımızın dâcar oduğı müzayakayı maliyede kendi-sine sabrı cemil ihsan eyle-ye. Milletimize borçlarını e-da eylemek nasip eyleye. A-min. âmin...

Ve tarîmar ey eddiğimiz iş bu inkılâptan sonra Atatür-kün ruhuna elfatiha...

(Yüksek tahsil gençliği -ne mensup bazı öğrenciler Mehmed Akifî, inkılâpçı ve lâvik olmasa icab eden Ata-türk gençliğine yakışmıya-cak bir şekilde anmışlardır. Törende hazır bulunan bir arkadaşımız hâdiseyi anlat-tı. Müteessir olduk. Fakat, çok şükür ki bu törene pek az öğrenci iştirak etmiştir.)

Gönlü isterdi ki, bir şai-rin anma töreninde üniver-siteli genç onun edebî kıy-meti ve sosyal değeri üzerin-de dursun ve yine üniver-si-teliye yakışır bir ilim anla-yışı içinde hareket etsin.)

★ HİKAYE ★

Yarıda Kalan Heykel

Mütevazı bir Avrupa şeh-rinde bir gürültüdür gidi-yordu.

Devlet Başkanı ölmüştü. Herkes matem tutuyor, yal-nız şehrin Belediye reisi tel-lâş içinde...

Devlet başkanının yapıl-makta olan heykeli bitmek üzere idi. Bu heykel onun mebus olması için bir nevi icazetti. Şimdiye kadar ya-pılan emekler boşa gidiyor-du. Heykel için para toplama-k, hele heykelin dikilece-ği yeri tayin etmek mesele-si kolay halledilmemişti.

Şimdi ne yapacaktı. Yeni Devlet Başkanına da bir hü-lus temannahı çakmak lâ-zımdı. Bunun için şehrin ne parası, ne de meydanı mü-saiddi.

Belediye reisi deyip de geçmeyin. Zeki bir adamdı. Halkın fakirliği ile kendi düşüncelerini telif etmesini becerecekti, nitekim becer-di de.

Herkesin nabzına göre şerbet vermek gerekti. İdara müdarâ, dübara hikâyesini çok iyi biliyordu. Ama yeni başkanın şehrin neresinden hoşlandığını, romatizması o-lup olmadığını; güneşli mi, gölgelik bir yeri mi tercih e-deceğini bilmiyordu.

Hem ecel bu. Başkan gü-zelim heykel biteceği za-

man ölmüştü. Yeni Başka-nın ömrü için elimizde senet yok ki işlerimizi ona göre a-yarhyalım.

Her başkan için bir hey-kel de yapamazdı. Yukarı-da söyledikimiz gibi bu iş i-çin şehrin ne parası ne de meydanı müsaiddi.

«Herkes sağlığında taltif edilmeli ki gözleri arkada kalmasın bu bir vatan bor-cudur» diyen belediye reisi aklında mebusluk, elinde merhum başkanın yarıda ka-lan heykeli bir zaman dü-sündü. Sonra bir ilham gel-di. Şehir için heykel davası-nı kökünden hallediverdi.

Şimdi isterse haftada bir devlet başkanı değışsin; hep-sinin heykelini iktidara ge-çer geçmez ve hususiyetle-rine göre şehrin en munasip bir yerine dikebilecekti.

Belediye reisi artık müs-terihti. Bunun için ne para-ya, ne de geniş bir meydana ihtiyaç vardı. Bu usulle hem her başkanın heykeli isteni-len yere dikilecek hem de şe-hir bir heykel müzesi ol-maktan kurtulacaktı.

Bu büyük davayı halle-den formül şu idi:

«Başı vidalı, kaidesi te-kerlekli heykel.»

(5.4.947 taribli

Hakikat' ten)

ÖLÜM TİCARETİ

(Baş tarafı 3 cü sayıfada)
ransından bir netice çıkmayaca-gına eminiz.

Nihayet Amerika Silâh sevki-yatının dış makinasi sevkıyatın dan farklı olmadığı tezini ileri sürerek konferansa kontrollin sa-dece bir ihraç permişi vermekten ibaret kolması fikrini kabul ettir-di.

Heyetten albay Taylor'un bu ka-rarı üzerine 13 Ekim 1925 tarih-inde bir ölüm tüccarına yazdığı mek-tupta aşağıdaki parçalar vardır:

«Cenevre Konferansı artık Ame-rikan silâh sevkıyatını kanunlaşt-ırmış bulunuyor...

Binaenaleyh artık silâh fab-rikatörlerimizin hitteyerek bir çok memleketlere silâh satmak için kredi açmaları lazımdır. Polon-ya, Çekoslovakya, Yunanistan, Ru-manya; Norveç; Danimarka; Fin-landiya bizim için iyi pazarlar olabilir. Eğer silâh satığımız or-ganize edilirse iki sene zarfında Avrupaya 40.000.000.000 dolar tu-tarında silâh satmak mümkün ola-baktır.

Ölüm tüccarları tayın ed-yorlardı. Halbuki konferansa giden-ler şalkın menfaatini korumağa gittiklerini iddia etmişlerdi.

Diğer delegeler de aşağı yukarı Amerikan delegelerinin durumun-da iddiler: Onlar da Silâh Kontrol-lü konferansında kendi silâh fab-rikatörlarının gizli mümessilleri idiler ve böyle bir konferanstan da birşey yararına bir netice bekle-mek aben olurdu.

Silâhsızlanma konferansı

Buğün «silâhları kaldırmak mümkün müdür» diye kime sor-sanız size gayet tabii bir tavırla «Efendim milletlerin silâhlarını at-malarına imkân yoktur. Şimdiye kadar bunun için kaç kere teiseb-büs edildi olmadı» der. Acaba bu sözleri söyleyen kimseler silâh fabrikatörlerince, bu kanastı yer leğirmek için milyonlara dolar sarfettiklerinden haberdar mıdı-lar?

İnsanlar Silâhsızlanma konfe-ransından evvel «cum bir müddet silâhların kaldırılması mümkün olduğuna pek âla inanıyorlardı.

Gizli Enternasyonal

Geçen harbin sonunda dünyayı saran silâhsızlanma hayecanı ve ü-midi arasında bir kıtan neğrölün-

du. Bu kitabın adı (Gizli Enternas-yonal) dır. Bu kitabın mukaddeme-sinden bir parça:

«Bugünlerde herkes silâhsızlan-madan bahsedip duruyor. Fakat silâh imalatının kaldırılmasından bahseden yok. Bu kitap, silâh imalatının yasak edilmesi fikrini müdafaa eder. Sonra bir çok kim-selere silâhsızlanma davasının ni-çin yürümediğini bütün çıplaklı-ğı ile gösterir. Dünya, milli hu-hudutlar içinde ve milletlerarasın-da silâhsızlanma ile mücadele e-den bir kuvvetle karşı karpıya-dır.

«Son on iki sene zarfında silâh-sızlanma davası için çalışanlar, ga-zeteleri ve diplomatların silâhsız-lanma konferansındaki durumlarını tetkik ettikten sonra gizli den gizli-lye çalışan bir kuvvetin muhale-fetile karşılaştıklarını görmüşler-di.

Bu kuvvet yalnız halkın silâhsız lanma davasının muvaffakiyetsiz-liğini sağlayan lâkaydisi ile iktifa-etmez aynı zamanda bu faaliyet-leri organize eder silâhsızlanma a-leyhinde ajanlar, gazetelerle dün-ya çapında propaganda yaptırır. Milletlerarasındaki anlaşmazlık-ları körükler. Her hangi bir memleketin zaferi ölüm tüccarla-rını çıkarı alâkadar etmez, onla-rın gayesi silâh satmaktır. Sil-lâh imalatıolarının en korktukları şey barışın. Harp çıktı mı şiger cememiz. Begoriyetin dehlizle-ri ve earalarındaki geçimsizlikler onların yegâne geçim vasıtaları-dır. Dünyayı kana boyayan felâ-ketler onlar için bir bayramdır.

Biz harpte ölen bir neslin arkasın-dan ağıladığımız zaman onların en müreffeh oldukları zamandır.

1927 de Cenevrede toplanan De-niz Silâhsızlanma konferansında Mister Shearer hâdisesi ölüm tüc-carlarının bu gibi konferansları nasıl sabote ettiklerini bir kere daha açıkça gösterecektir.

(Devamı gelecek sayıda)

Sahibi ve bu nüshada yazı

İşlerini fillen idare eden:

NAHİT ÜSTEMİR

İdare Yeri:

Ankara Cad. No: 37, kat: 3

Dizgi: ANH. Matbaası

Baskı: D-bra Matbaası

Sadık Aldoğan'a gelen tehdit mektubu

Tarihi:
Lazım değil

Dayım
metiresinizin hayatı-na. Kıymet veriyorsanız, 24 saat zarfında, Barba-heykeli dibinde, bir box konserve kutusu içinde yüz bin lira kıymetiniz tavsiye edilir, aksi halde...

(Baştarafı 1 incele)

sesini çıkarmadan avız gıt. Aksi halde merdivenden iner-ken ayağın kayabilir, kapıdan çı-çarken bagına bir tuğla düşebilir, bir baltak sana çarpabilir. Sen bilirsın ağlunun hayatına kıyan senen.

Bir Ahenkli

Dördüncü mektup:
Abdullah Şinasi Beyefendiye;
Efendim,, Lebon'un pastalarını pek severim ne yazık ki bu pek mâsum ihtarımızı karışına en-geller çıkmakta. Ezcümle süflü para meseleleri. İhsan ruhunun derinliklerine nüfuz etmiş ince bir ruha, hassas bir zekâyâ sahip o-lan zatâliniz, Lebon'dan uzaklaş-makla bütün gençlik hatıraların-dan, kusaca gençliğimden koptuğu mu, kaybolmuş zamanın peşinden ayrıldığını terkedildiğini, mah-volduğumu kolayca anlıyorsunuz.

Anlamakla kalmaz acılarına iştirak edersiniz. İştirak etmekde kal-maz, yüz kırık bir iştirakçı se-ve seve göze alırsanız elbette. Evet, meçhul kalmak istiyorum. Bir çiçek demetinin içinde yüz lira bulacaksınız. Bu buket Gülnare parkındaki ilk saların pengeleri arasında birakılacak. En nihayet peşin gülnare indur olur biter bu

Beginci mektup:

Aziz Belediye Reisi,

Kimyager ve İslâmlar Bana derhal iç bulmadığınız takdirde, sayın halkımızın içiği suyu tah-ili eder bu suyun ihtiva ettiği kol-basillerin elna ve miktarını gazete-le vasıtasıyla ilân ederim. Bu fe-ci akabeti önlemek için elinizden geleni yapacağınızdan şüphe etmi-yorum.

Ali Süzgeç

Ali Süzgeç

Ali Süzgeç

Ali Süzgeç